

ELEKTRONIZACJA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W PRAKTYCE

Anna Serpina-Forkasiewicz
Jacek Liput, Michał Tabor

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE 2021

ELEKTRONIZACJA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W PRAKTYCE

Anna Serpina-Forkasiewicz
Jacek Liput, Michał Tabor

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 września 2020 r.

Wydawca
Izabella Mątecka

Redaktor prowadzący
Paulina Ambroży

Opracowanie redakcyjne
Agnieszka Witczak

Projekt okładek serii
Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Poszczególne rozdziały książki napisali:
Anna Serpina-Forkasiewicz – 1, 3, 4, 8, 10, 12, 14, 15, 16, 19, 23
Jacek Liput – 2, 7, 13, 17, 18, 20, 24, 26
Michał Tabor – 5, 6, 22
Anna Serpina-Forkasiewicz, Michał Tabor – 9, 11, 25
Jacek Liput, Michał Tabor – 21

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2020

ISBN 978-83-8223-027-7

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	7
1. Wprowadzenie – po co ta cała elektronizacja?	9
2. Obowiązek elektronizacji zamówień, wyłączenia	18
3. Środki komunikacji elektronicznej	28
4. Platforma e-Zamówienia	53
5. Podpisy i pieczęci elektroniczne	66
6. Elektroniczne dowody doręczeń	84
7. Obowiązki informacyjne zamawiających	90
8. Komunikacja w formie elektronicznej powyżej progu unijnego	104
9. Komunikacja w formie elektronicznej w trybach poniżej progu unijnego (postępowania krajowe)	108
10. Komunikacja w formie elektronicznej w postępowaniach bagatelnych	117
11. Komunikacja w formie elektronicznej i forma dokumentów elektronicznych	123
12. Otwarcie ofert elektronicznych	145
13. Pełnomocnictwo w przetargach	155
14. Katalog elektroniczny	166
15. Dynamiczny system zakupów	171
16. Aukcje elektroniczne	185
17. Wykonawcy występujący wspólnie	200
18. Wadium	210
19. Kryteria i sposób oceny ofert z uwzględnieniem zautomatyzowanych funkcji systemów	218
20. Przesłanki odrzucenia oferty	221
21. Umowa o udzielenie zamówienia publicznego	225

22. e-faktury	233
23. Wgląd do protokołu postępowania	239
24. Środki ochrony prawnej w dobie elektronizacji	254
25. Archiwum elektroniczne	271
26. Ochrona danych osobowych	284

6. ELEKTRONICZNE DOWODY DORĘCZEŃ

6.1. Elektroniczne dowody doręczeń stanowią potwierdzenie otrzymania przesyłki przez adresata. Przepisy wprowadzają wiele mechanizmów potwierdzania doręczenia w sposób elektroniczny, w szczególności są to urzędowe potwierdzenia odbioru określone przepisami ustawy z 17.02.2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2020 r. poz. 346 ze zm.), a także dowody z realizacji usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego zgodnie z rozporządzeniem eIDAS.

urzędowe poświad- czenie odbioru

dane elektroniczne powiązane z dokumentem elektronicznym doręczonym podmiotowi publicznemu lub przez niego doręczanym w sposób zapewniający rozpoznawalność późniejszych zmian dokonanych w tych danych, określające: a) pełną nazwę podmiotu publicznego, któremu doręczono dokument elektroniczny lub który doręcza dokument, b) datę i godzinę wprowadzenia albo przeniesienia dokumentu elektronicznego do systemu teleinformatycznego podmiotu publicznego – w odniesieniu do dokumentu doręczanego podmiotowi publicznemu, c) datę i godzinę podpisania urzędowego poświadczenia odbioru przez adresata z użyciem mechanizmów, o których mowa w art. 20a ust. 1 albo 2 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne – w odniesieniu do dokumentu doręczanego przez podmiot publiczny, d) datę i godzinę wytworzenia urzędowego poświadczenia odbioru (art. 3 pkt 20 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne).

6.2. Urzędowe poświadczenie odbioru stanowi odwzorowanie elektroniczne procesów działania biura podawczego, w którym podmiot samodzielnie potwierdza wpływające do niego przesyłki. Natomiast dokumenty, które są przekazywane z podmiotów publicznych, wymagają potwierdzenia otrzymania przez adresata.

6.3. Platforma ePUAP stanowi podstawowy mechanizm realizacji doręczeń z i do podmiotów publicznych. Zapewnia ona realizację procesów związanych z elektronicznym doręczaniem, a w szczególności zapewnia wystawienie urzędowego poświadczenia odbioru w sposób automatyczny, gdy doręczenie następuje do podmiotu publicznego.

6.4. Stosowanie własnych systemów, innych niż ePUAP, do obsługi skrzynki podawczej służącej do przyjmowania i doręczania pism jest dopuszczalne, o ile pieczęć elektroniczna służąca do zabezpieczenia urzędowego poświadczenia odbioru jest odpowiednio zabezpieczona.

6.5. Doręczenie oferty powinno nastąpić na szczególnych warunkach, za pomocą systemu teleinformatycznego, który nie tylko zapewni wydanie odpowiednich dowodów przesłania i doręczenia, ale także zagwarantuje poufność oferty od momentu jej nadania aż do momentu formalnego jej otwarcia. Z uwagi na fakt, że prowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oparte jest na prawie cywilnym, odpowiednim i wystarczającym dowodem przesłania jest EPP (elektroniczne potwierdzenie przesłania). Takie założenia przyjął również Urząd Zamówień Publicznych w budowanej Platformie e-Zamówienia. W przypadku rozwiązania UZP, gdzie zamawiający będzie pobierał oferty z Platformy e-Zamówienia, dodatkowo przewidziane jest EPO (elektroniczne potwierdzenie odbioru). Więcej na ten temat w rozdziale 4. Platforma e-Zamówienia.

6.6. Ustawa o doręczeniach elektronicznych w momencie oddawania tej książki do druku wciąż jest w procesie legislacyjnym. Jej wejście w życie zmieni sposoby doręczania dokumentów i funkcjonowanie tzw. elektronicznego listu poleconego. W Unii Europejskiej podstawę prawną rejestrowanego doręczenia elektronicznego stanowi rozporządzenie eIDAS, które definiuje zarówno samą usługę

e-doręczenia, jak i domniemania prawne związane z posługiwaniem się dowodami wysłania i otrzymania. Ustawa o doręczeniach elektronicznych wprowadzi obowiązek posługiwania się rejestrowanym doręczeniem elektronicznym przez wszystkie urzędy oraz konieczność akceptowania elektronicznych przesyłek przez wszystkie podmioty prawne. Wymagania akceptacji zgodnie z ustawą o doręczeniach elektronicznych wprowadzane będą w sposób stopniowy, począwszy od urzędów, największych firm i organizacji, a skończywszy na podmiotach prowadzących działalność gospodarczą.

6.7. Rejestrowane doręczenie elektroniczne jest usługą zaufania wprowadzoną na poziomie europejskim – jak już zostało zaznaczone – rozporządzeniem eIDAS. Usługa ta będzie świadczona przez niezależnego dostawcę usługi zaufania, który realizując doręczenie, nie może pozostawać w stosunku zależności od nadawcy lub odbiorcy. Dzięki takiemu podejściu dostawca usługi elektronicznego doręczenia jest bezstronnym świadkiem, który zapewnia dowody z całego procesu doręczenia.

usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego

usługa umożliwiająca przesłanie danych między stronami trzecimi drogą elektroniczną i zapewniająca dowody związane z posługiwaniem się przesyłanymi danymi, w tym dowód wysłania i otrzymania danych, oraz chroniąca przesyłane dane przed ryzykiem utraty, kradzieży, uszkodzenia lub jakiegokolwiek nieupoważnionej zmiany (art. 3 pkt 36 rozporządzenia eIDAS).

6.8. Dostawca e-doręczenia realizuje usługę za opłatą, na podstawie przyjętej polityki usługi zaufania oraz zgodnie z przyjętą praktyką techniczną. Wszystkie działania dostawcy usługi zaufania podlegają nadzorowi w zakresie usług zaufania. Natomiast przepisy europejskie zapewniają swobodę w zakresie świadczenia usług zaufania, umożliwiając świadczenie usług w jednym kraju na rzecz podmiotów w innych krajach Unii.

6.9. Wystawienie dowodów związanych z doręczeniem jest podstawowym wynikiem usługi elektronicznego doręczenia, w której następuje przekazanie danych pomiędzy nadawcą a odbiorcą. Szczególnie wyróżnione są dowód wysłania i dowód otrzymania danych. Dodatkowo usługa zaufania zbiera dowody z przeprowadzonych przez siebie czynności, np. identyfikacji nadawcy lub odbiorcy, oraz dowody związane z czasem wysłania lub odebrania.

6.10. Poufność przesyłki jest gwarantowana w drodze pomiędzy nadawcą a odbiorcą, przez usługę doręczenia elektronicznego. Dodatkowo usługa ta zapewnia, że przesyłka nie zostanie zmieniona ani naruszona w jakikolwiek inny sposób. Usługa doręczenia elektronicznego może być realizowana przez jednego dostawcę usługi zaufania lub też może umożliwiać doręczenie dzięki współpracy wielu dostawców usług elektronicznego doręczenia.

6.11. Kwalifikowana usługa elektronicznego doręczenia podlega szczególnemu nadzorowi, ponieważ zarówno na poziomie polskim, jak i na poziomie Unii Europejskiej ma ona szczególne zastosowanie. Usługa ta korzysta z rozpoznawalności dowodów równorzędnie na poziomie całej Unii Europejskiej, korzysta także z zasady niedyskryminacji kwalifikowanych usług zaufania. Najważniejszym skutkiem wykorzystania kwalifikowanej usługi rejestrowanego doręczenia jest domniemanie prawne, że zachowana została integralność danych wysłanych i otrzymanych przy użyciu tej usługi, że nadawca i odbiorca zostali zidentyfikowani, a czas wysłania i otrzymania danych jest datą pewną.

6.12. Dodatkowe wymagania prawne i techniczne określone w rozporządzeniu eIDAS zostały nałożone na kwalifikowanego dostawcę usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego, ma to zapewniać szczególne warunki bezpieczeństwa tej usługi. Jest ona świadczona przez kwalifikowanego dostawcę usługi zaufania lub przez współpracujących ze sobą kwalifikowanych dostawców usługi zaufania. Wszyscy kwalifikowani dostawcy usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego są zobowiązani spełniać wymagania bezpieczeństwa.

Kwalifikowane usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego spełniają następujące wymogi wynikające z art. 44 rozporządzenia eIDAS:

- a) są świadczone przez co najmniej jednego kwalifikowanego dostawcę usług zaufania;
- b) z dużą dozą pewności zapewniają identyfikację nadawcy;
- c) zapewniają identyfikację adresata przed dostarczeniem danych;
- d) wysłanie i otrzymanie danych jest zabezpieczone zaawansowanym podpisem elektronicznym lub zaawansowaną pieczęcią elektroniczną kwalifikowanego dostawcy usług zaufania w taki sposób, by wykluczyć możliwość niewykrywalnej zmiany danych;
- e) każda zmiana danych niezbędna do celów wysłania lub otrzymania danych jest wyraźnie wskazana nadawcy i adresatowi danych;
- f) data i czas wysłania, otrzymania i wszelkiej zmiany danych są wskazane za pomocą kwalifikowanego elektronicznego znacznika czasu.

6.13. Identyfikacja nadawcy przed wysłaniem przesyłki, a także identyfikacja adresata przed dostarczeniem przesyłki są obowiązkowymi wymaganiami realizacji kwalifikowanej usługi rejestrowanego elektronicznego doręczenia. Identyfikacja ma zapewnić obu stronom bezpieczeństwo obrotu, chronić przed niechcianą korespondencją, a także zapewnić autentyczność przekazywanych danych. Identyfikacja ta może być realizowana w oparciu o wiarygodne środki identyfikacji funkcjonujące w kraju, może być także oparta na innych mechanizmach, w szczególności podpisu elektronicznego.

6.14. Dowody z realizacji usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego są dowodami w postępowaniach sądowych, a w przypadku kwalifikowanej usługi doręczenia elektronicznego korzystają z domniemań prawnych. Wszystkie dowody wystawiane przez kwalifikowaną usługę rejestrowanego doręczenia elektronicznego są powiązane w sposób integralny z treścią przesyłki oraz zawierają czas wystawienia dowodu. Każdy dowód jest zabezpieczony pieczęcią elektroniczną kwalifikowanego dostawcy usługi zaufania oraz kwalifikowanym znacznikiem czasu.

W publikacji w praktyczny sposób omówiono prawa i obowiązki zamawiającego i wykonawców w związku z obowiązywaniem od 1 stycznia 2021 r. komunikacji elektronicznej w przetargach publicznych. Poruszono w niej m.in. takie kwestie jak:

- komunikacja w formie elektronicznej w trybach poniżej oraz powyżej progu unijnego;
- otwarcie ofert elektronicznych;
- kryteria oraz sposób oceny ofert z uwzględnieniem zautomatyzowanych funkcji systemów;
- środki ochrony prawnej w dobie elektronicznej.

Autorzy, będący praktykami w obszarze elektronicznej zamówień publicznych, podpisów elektronicznych czy bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych, starają się przybliżyć te pojęcia w przystępny sposób, pomóc w zrozumieniu idei elektronicznej zamówień.

Książka przeznaczona jest zarówno dla zamawiających (organy administracji rządowej i samorządowej), jak i wykonawców (przedsiębiorcy realizujący zamówienia publiczne). Zainteresuje również prawników praktyków – adwokatów, radców prawnych, sędziów – oraz pracowników naukowych zajmujących się prezentowaną tematyką.

Anna Serpina-Forkasiewicz – prawnik; od 20 lat specjalizuje się w prawie zamówień publicznych, własności intelektualnej oraz prawie nowych technologii; reprezentuje klientów w sprawach przed Krajową Izbą Odwoławczą; jest pomysłodawcą i współautorem jednego ze środków komunikacji elektronicznej – Portalu e-Ustług SmartPZP.

Jacek Liput – radca prawny; od kilkunastu lat wspiera zamawiających i wykonawców w przetargach publicznych, przetargach cywilnych, a także zamówieniach wojskowych oraz postępowaniach finansowanych ze środków Unii Europejskiej opartych o zasadę konkurencyjności; Szef Praktyki Prawa Zamówień Publicznych w jednej z wiodących polskich kancelarii prawnych.

Michał Tabor – od 2002 r. zajmuje się bezpieczeństwem informacji, wdrażaniem mechanizmów podpisu elektronicznego, systemów elektronicznej administracji oraz budowaniem systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji; autor szeroko stosowanego mechanizmu składania deklaracji podatkowych i Profilu Zaufanego ePUAP; uczestniczy od początku w procesie legislacji i wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania (eIDAS).

9 788382 230277 W01P01

ISBN 978-83-8223-027-7

9 788382 230277

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL